

DESENTERRANT EL SILENCI

ANTONI BENAIGES, EL MESTRE QUE VA PROMETRE EL MAR

-EXPOSICIÓ ITINERANT-

Antoni Benaiges, el mestre que va prometre el mar.

En una escola rural republicana a principis dels anys '30, un mestre innovador llança un experiment inèdit en aquelles terres, una premsa escolar. Els quaderns publicats a l'impremta dels alumnes d'aquell perdut llogarret de Burgos viatjaran fins a França, Mèxic, Argentina, Cuba, i escoles de tot l'estat... El mestre en canvi acabarà afusellat i enterrat en una fossa comuna durant els primers dies de la Guerra Civil.

Setanta-cinc anys després d'aquell assassinat, el relat d'aquella utopia truncada per la dictadura és recuperada a peu d'una fossa comú, un fotògraf en serà el testimoni. Una bella història, tràgica i única, és recuperada al límit de l'oblit. Descobrirem tota una vida dedicada a l'escola i als nens, de la mà dels seus antics alumnes i familiars que encara el recorden. Un mestre assassinat i la terrible repressió exercida contra el col·lectiu educador en aquell temps; i la vergonya de la fosses comuns que encara avui existeixen i que sembla que mai s'exhuminaran.

El projecte expositiu fotogràfic

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

Desenterrant
el silenci

A través de les fotografies de Sergi Bernal aquest projecte expositiu no només intenta desenterrar la memòria de les fosses comuns de la Guerra Civil sinó que també intenta tancar la història d'una promesa incomplerta, la història del mestre Benaiges i els seus alumnes que mai van poder veure el mar de la mà del seu tutor, tal i com els va prometre després d'editar el quadern de "*El mar*". Aquesta exposició també reivindica una pedagogia on l'alumne sigui el centre del procés educatiu, com amb l'exemple dels quaderns que els mateixos alumnes editaven a l'escola del petit poble de Bañuelos de Bureba, a Burgos, on Antoni Benaiges seguia el mètode Freinet.

L'exposició consta de:

- **Per exposar a paret o terra:**

- 32 fotografies sobre fòrex en diferents formats:
 - 6 fot. de 120X80 cm.
 - 14 fot. de 75X50 cm.
 - 12 fot. de 50X35 cm.
- 32 Cartel·les amb textos (en català o castellà).
- 3 plafons de lona 200 x 80 cm, (amb 2 llistons de fusta de 4cm).
- 1 moqueta en 4 peces de 200x200 cm. (Reproducció la fossa comuna).
- 11 plafons en fòrex. (Reproduccions del quadern "*El mar*").
- 1 Cortina d'entrada (en 6 rotllos de 6 tires cada una).

- **Per exposar en vitrina:**

- 4 facsímils del quaderns de l'Antoni Benaiges (1934-36).
- 1 fotografia plastificada del grup escolar de Bañuelos.
- 2 fotografies en cartró ploma d'una impremta.
- 2 llibres "*Antoni Benaiges el mestre que va prometre el mar*".
- 1 DVD de "*El retratista*".

- **Altres:**

- 1 Pendrive (amb 2 audiovisuals del projecte *Desenterrant el silenci*).
- 1 llibre de visites (Per signar).
- 2 barres de fusta de 2m (per penjar la cortina).
- 6 pinces de plàstic (Per penjar les 3 lones dels quaderns).

- ✓ **Per muntar l'exposició es necessiten (a càrrec del receptor):**

- Fils amb ganxo (per guia) o ganxos (per paret).
- Cinta adhesiva de doble cara (per la moqueta), i/o velcro autoadhesiu (Quadern "*El mar*").

- 1 Vitrina pels objectes (quaderns, llibres....).
- Una pantalla de TV o projector amb entrada d'USB i so.

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

**Desenterrant
el silenci**

Logística de transport:

Tota l'exposició queda agrupada en 8 bultos:

- 1 Caixa de fusta (132x91x23cm), 32,5Kg
- 1 Caixa de fusta (88x62x46cm) 41kg.
- 1 Caixa de cartró (36x30x30) 6Kg
- 1 Tub de cartró (11cm diàmetre/177cm de llarg) 6kg. (3 lones de paret)
- 4 Tubs de cartró (10cm diàmetre/210cm de llarg) 3,7kg cada un. (Total 14,8Kg) (lones de la fosa).

Exposició embalada pel transport

Exposició embalada dins d'una furgoneta Opel Àguila

Punt de Recollida

Casal de Barri *Les Esmandies* , Ronda O'Donnell, 94 - 08302 – Mataró

Horari: De dilluns a divendres de 9 a 12h i de 17 a 21h.

Telèfon: 93 757 88 57

[Localització a google maps](#)

Antoni Benaiges i Nogués,

(Mont-roig del Camp, 1903 – Fossa comuna de la Pedraja, 1936)

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

Desenterrant
el silenci

Una exposició fotogràfica, un llibre i un documental...

El projecte **Desenterrant el silenci**, intenta explicar tota aquesta història i ho fa mitjançant una **exposició fotogràfica, un llibre i un documental**.

L'exposició "*Desenterrant el silenci. Antoni Benaiges, el mestre que va prometre el mar*". Es va inaugurar el setembre de 2011 al Centre Cívic Les Esmandies de Mataró i des d'aleshores ha estat en més de 40 localitats de tot l'estat espanyol. Continua en itinerància.

*Visita virtual: <http://sergibernal.eu/360/>

El llibre "*Desenterrant el silenci. Antoni Benaiges el mestre que va prometre el mar*" amb textos de Francesc Escribano, Francisco Ferrándiz i Queralt Solé; amb fotografies i el procés d'investigació a càrrec de Sergi Bernal. Editorial Blume 2013.

*Podeu adquirir el llibre a: <http://blume.net/catalogo/1017--desenterrant-el-silenci-antonibenaiges-el-mestre-que-va-prometre-el-mar-9788498016956.html>

El documental "*El Retratista*" d'Alberto Bougleux i Sergi Bernal, 2013.

Aquesta pel·lícula s'ha realitzat gràcies a les aportacions voluntàries de 187 micro-mecenes, i ha estat en cartellera durant 4 mesos als Cinemes Girona.

Per rodar el retratista es va viatjar a l'estat de Veracruz, Mèxic, on existeix l'Escola Experimental Freinet. Allí, encara avui posen en pràctica la tècnica que va idear el pedagog francès Celestine Freinet. Utilitzen la impremta escolar com aquí es feia als anys 30, amb la particularitat que imprimeixen el nom del mestre Antoni Benaiges en cada quadern des de fa més de 70 anys, com a homenatge a la primera víctima d'aquesta de la tècnica.

*Podeu veure el tràiler a: <http://vimeo.com/80029214>

**Podeu adquirir el documental a:

<http://www.blume.net/catalogo/1233-el-retratista-9788498018134.html>

Crèdits de *El Retratista*

Direcció, fotografia, muntatge: Alberto Bougleux

Idea original i investigacions: Sergi Bernal

País: Espanya

Any de producció: 2013

Idioma: català, castellà

Subtítols: castellà, anglès. Italià, portuguès i francès.

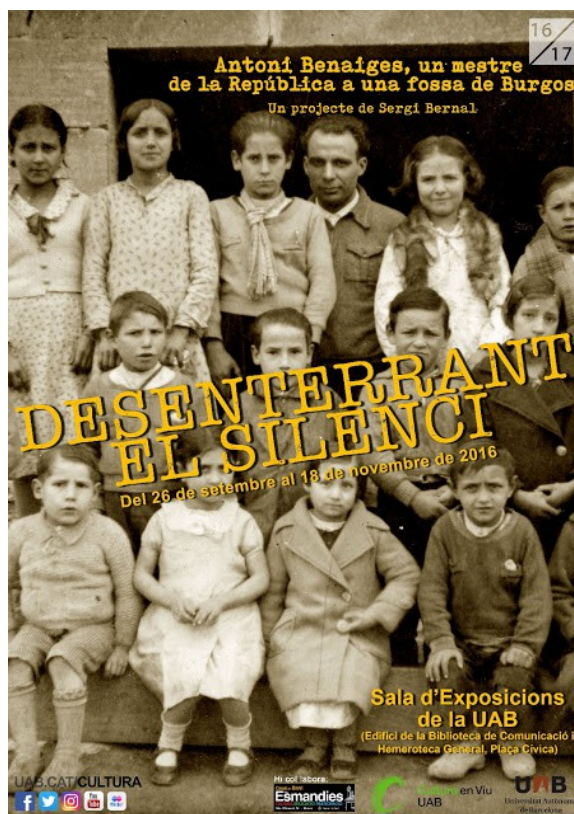
Duració: 52'

Contacte de l'exposició

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

Desenterrant
el silenci

Autor del projecte: Sergi Bernal
<http://desenterrant.blogspot.com>
Management i itineràncies:
emexposicions@gmail.com
T. 666 690 014 -Santi Molera-

Cartell de l'exposició a la Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra.

Sergi Bernal (Autor del projecte)

EXPOSICIÓ FOTGRÀFICA

Desenterrant
el silenci

Imatge del muntatge de l'exposició al Castell de Montjuïc, Barcelona.

Cortina d'entrada a l'exposició a la Sala la Cuina de la Seu d'Urgell.

Reproduccions del quadern de "El mar" i dibuixos extrets d'altres quaderns, amb la cortina de fons, a la Sala la Cuina de la Seu d'Urgell.

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

Desenterrant el silenci

Moqueta que reproduïx la fossa a la Sala la Cuina de la Seu d'Urgell.

Imatge del públic mirant l'exposició al Teatre Auditori de Catarroja.

Imatge de l'exposició a la Torre del Port, Museu d'Història de Cambrils.

Aquesta exposició s'ha pogut veure a:

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

Desenterrant
el silenci

- *Casal de barri Les Esmandies*, Mataró, setembre 2011.
- *Biblioteca Pompeu Fabra* de Mataró, setembre - octubre 2011.
- *CC Can Basté*, Barcelona, octubre - novembre 2011.
- *Biblioteca de Tiana*, novembre - desembre 2011.
- *Biblioteca de Sant Vicenç de Montalt*, febrer - març 2012.
- *Festimatge*, Calella, Abril 2012.
- *Museu Torre Balldovina*, Santa Coloma de Gramenet, maig – juliol 2012.
- *Museo de León*, agost 2012.
- *Biblioteca de Tordera*, setembre 2012.
- *Casa de Cultura de Sant Cugat del Vallès*, octubre-novembre 2012.
- *Castell de Montjuïc*, Memorial Democràtic, Barcelona, del 22 de novembre de 2012 al 22 de març 2013.
- *Serveis Territorials d'educació*, Generalitat de Catalunya, Verdú, abril 2013.
- *Espacio Cultural*, Caja Burgos, Briviesca, maig, juny 2013.
- *Cal Conde*, Cabrera de Mar, setembre 2013.
- *Centre Miró*, Mont-roig del Camp, octubre 2013.
- *Can Palauet*, Mataró, novembre de 2013.
- *Foment Vilanoví*, Vilanova i La Geltrú, desembre 2013, gener 2014.
- *CC Pati Llimona*, Festival de fotografia Enfocats, Barcelona, març 2014.
- *Biblioteca Central de Reus*, maig de 2014.
- *Biennal de Fotografia Xavier Miserachs* de Palafrugell, setembre 2014.
- *Ateneu de Cerdanyola del Vallès*, octubre - novembre de 2012.
- *Fòrum fotogràfic de Can Basté*, Nou Barris, Barcelona, novembre 2012.
- *Àrea de Serveis culturals*, Universitat de Lleida, desembre 2014- gener 2015.
- *Sala Municipal d'Exposicions Andreu Dameson*, La Garriga, gener-febrer 2015.
- *Biblioteca Municipal de Navàs*, febrer-març 2015.
- *Biblioteca Municipal de Burgos*, Universidad de Burgos, març-abril 2015.
- *Museu de l'exili*, La Jonquera, abril-juliol 2015.
- *Centre Cultural Can Fabra*, Sant Andreu, Barcelona, setembre 2015.

- *Facultat de Ciències de l'educació, Universitat de Barcelona*, de novembre a gener de 2016.
- *Centro Cultural García Lorca*, Rivas Vaciamadrid, febrer-març 2016.
- *Local social Podemos, Asociación de Víctimas Invisibilizadas*, Madrid, març 2016.
- *Biblioteca de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona*, Bellaterra, octubre-desembre de 2016.
- *Museu Darder de Banyoles*, gener-març 2017.
- *La Alhóndiga*, Segovia, abril-maig 2017.
- *Torre del Port*, Cambrils, setembre-octubre 2017.
- *Teatre Auditori*, Catarroja, octubre-novembre 2017.
- *Sala la Cuina*, La Seu d'Urgell, març 2018.
- *Casa de l'Oli*, Vila-real, abril 2018.
- *Claustre de Santa Bonaventura*, Lluçmajor, maig 2018.
- *Sala d'exposicions municipal de Calvià*, juny 2018
- *Can Llobera*, Pollença, juny-juliol 2018
- *Auditori Municipal*, Porreres, agost 2018
- *Sa Quartera*, Inca, setembre-octubre 2018
- *Sala Municipal el Gabrielet*, Formentera, octubre 2018
- *Museu Arqueològic*, Eivissa, desembre 2018
- *Arxiu General del Regne de Mallorca*, Palma, gener 2019
- *Sa Nostra*, Maó, febrer 2019
- *Museu de la Torneria*, Torelló, març 2019
- *Sala d'Exposicions Municipal*, Vinaròs, abril 2019
- *Museu de la Pell*, Igualada, maig-juny 2019
- *Salt*, setembre de 2019

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

Desenterrant
el silenci

Condicions de préstec

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

Desenterrant
el silenci

- 1.- L'exposició itinerant "*Desenterrant Silencis. Antoni Benaiges el mestre que va prometre el mar*", de Sergi Bernal i gestionada per *EM exposicions*, pot ser demanada per qualsevol institució o entitat degudament reconeguda.
- 2.- El període de lloguer és variable segons la sol·licitud i la disponibilitat. Es cobrarà una tarifa de lloguer.
- 3.- Es trametrà a l'entitat sol·licitant un document de préstec que caldrà emplenar, signar i retornar per tal que la cessió sigui vàlida. Entre la recepció d'aquesta butlleta i la data prevista per a l'inici del préstec és convenient que hi hagi com a mínim un marge de 60 dies.
- 4.- El local on s'instal·li l'exposició haurà de ser un espai cobert i tancat, amb condicions de seguretat contra robatori i vandalisme. Haurà d'estar preparada per a exposicions fotogràfiques, amb condicions adients de llum, i sistema d'ancoratge preparats.
- 5.- El sol·licitant es farà càrrec de les despeses de transport, muntatge i desmuntatge de l'exposició. *EM exposicions* facturarà a l'entitat sol·licitant els costos derivats d'aquests serveis. Cal demanar pressupost.
- 6.- El sol·licitant es compromet a fer-se càrrec dels possibles desperfectes del material expositiu que es puguin ocasionar durant el transport i el període expositiu. Tot i així s'exigeix un tractament respectuós dels materials expositius.
- 7.- El sol·licitant es compromet fer difusió de l'exposició, i a lliurar dues còpies de qualsevol tipus de material de difusió que elabori o editi referent a l'exposició. Qualsevol material gràfic que s'elabori haurà de portar el logo de *EM exposicions* i del *Casal de Barri Les Esmandíes*.
- 8.- Per conèixer la incidència de l'exposició en cada població on es mostri i en el cas que l'entitat sol·licitant n'elabori un recull de premsa, caldrà que en faci arribar dues còpies al sr. Santi Molera. Així com també es facilitarà el nombre de visitants que hagi rebut la mostra en el moment de la seva clausura.
- 9.- Per a qualsevol aclariment caldrà adreçar-se al: *EM exposicions* (emexposicions@gmail.com / Tel: 666 690 014).

SOL·LICITUD DE PRÉSTEC

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

Desenterrant
el silenci

Dades de l'entitat sol·licitant

Nom de l'entitat:

Adreça:

Codi postal i població:

Telèfon / Correu electrònic:

Nom i càrrec del responsable:

NIF de l'entitat:

Dades de l'exposició

Nom del local de l'exposició:

Propietat:

Adreça:

Codi postal i població:

Telèfon / Correu electrònic:

Nom i càrrec del responsable:

Horari d'obertura al públic:

Característiques tècniques de l'espai (cal adjuntar planimetries)

Metres quadrats:

Mesures de seguretat:

Ubicació i accessos:

Altra informació a destacar:

Dates d'exhibició de l'exposició demanades

Dates de muntatge:

Dates de desmuntatge:

Data d'inici:

Data de clausura:

Data i hora de la inauguració:

Pressupost

Lloguer:

Transport i muntatge:

TOTAL:

El signant d'aquesta sol·licitud es compromet a complir les condicions de préstec de l'exposició mitjançant la signatura del present document.

Lloc i data de la sol·licitud

Signatura i segell de l'entitat sol·licitant